

Colm Mac Séalaigh

Átha Cliath

An mbaineann an freagra seo le tuairim phearsanta an fhreagróra nó an bhfuil sé déanta thar ceann na heagraíochta thuasluaite?

Pearsanta

An bhfuil tú toilteanach go bhfoilseofar an freagra seo ar shuíomh gréasáin na Roinne www.ahg.gov.ie?

Tá

Cumarsáid faoi alt 9 den Acht (Litreacha, ríomhphoist & cora poist)

Dualgais reatha faoin Acht:

- Cumarsáid a fhreagairt sa teanga ina bhfuarthas í;
- Faisnéis i scríbhinn nó leis an bpost leictreonach a eisiúint i nGaeilge nó go dátheangach.

1. I do thuairimse, an leor na dualgais seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?

Is leor na dualgais faoin Acht ach iad a chur i bhfeidhm. Ba cheart gach faisnéis phoiblí a bheith dátheangach.

Foilseacháin faoi alt 10 den Acht

Dualgais reatha faoin Acht:

- Doiciméid áirithe a fhoilsiú go comhuaineach i nGaeilge agus i mBéarla (m.sh. tuarascálacha bliantúla, cuntais iniúchta, tograí beartais phoiblí, ráitis straitéise srl.

2. I do thuairimse, an leor na dualgais seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?

Aontaím leis na dualgais seo.

Comharthaí, stáiseanóireacht & fógairtí taifeadta béil faoi na Rialacháin faoin Acht (I.R. Uimh. 391 de 2008)

Dualgais reatha faoin Acht:

- Cloí leis na Rialacháin maidir le húsáid na Gaeilge agus an Bhéarla ar chomharthaí, ar stáiseanóireacht agus i bhfógairtí taifeadta béil.

3. I do thuairimse, an leor na dualgais seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?

Aontaím leis na dualgais sa chás seo.

Scéimeanna Teanga faoin Acht

Is iad na scéimeanna teanga croílár an Achta Teanga. Leagtar amach sna scéimeanna teanga an córas trína bhforbraíonn comhlachtaí poiblí a gcuid seirbhísí trí Ghaeilge thar thréimhse ama. Is trí na scéimeanna teanga a dhéileáiltear le húsáid na Gaeilge ar shuíomhanna gréasáin, ar bhileoga, ar bhróisiúir, ar fhoirmeacha, trí sheirbhísí teileafóin, trí sheirbhísí idirphearsanta eile, trí sheirbhísí ar líne srl.

4. (a) I do thuairimse, an bhfuil córas na scéimeanna teanga sásúil, an bhfuil sé iomarcach nó an dteastaíonn leasú air?

Dar liom ba chóir go mbeadh an leagan amach bunúsach, comónta céanna ar na scéimeanna teanga ach béim a chur ar na réimsí sin is mó a mbíonn teagmháil ag an bpobal leo. Faoi mar atá an scéal níl an córas sásúil toisc go mbíonn an chéad teagmháil (teileafóin mar shampla) a dhéanann duine le comhlacht poiblí míshásúil go minic maidir le seirbhís trí Ghaeilge.

4. (b) An bhfuil malairt córais a mholfá a bheadh níos éifeachtaí agus níos éifeachtúla?

Ba chóir go leagfadh gach scéim teanga béim ar an 'Tairiscint Ghníomhach', is é sin, go dtabharfaí cuireadh don saoránach Gaeilge nó Béarla a roghnú ar a chéad teagmháil le pé seirbhís a roghnaíonn sé pé acu an teagmháil teileafóin, ar líne, in oifig fáiltithe a tharlaíonn sin. Ar a laghad ba chóir go mbeadh sé soiléir i gcónaí go bhfuil an rogha ar fáil m.sh. san oifig mhótarcháinch go mbeadh fuinneog amháin ar a laghad ag a mbeadh freastal i nGaeilge ar fáil mar rogha agus nach mbeadh ar an té a roghnódh seirbhís i nGaeilge í a iarraidh agus nach mbeadh air/uirthi dul sa ghnáthscuaine.

Seirbhísí ó chomhlachtaí poiblí sa Ghaeltacht

Sa chaoi is gur féidir leis an Stát tacú le stádas agus le húsáid na Gaeilge sa Ghaeltacht, tá sé an-tábhachtach go mbeidh pobal na Gaeltachta ábalta a ngnóthaí oifigiúla a dhéanamh leis an Stát trí Ghaeilge.

5. (a) An bhfuil tú sásta leis na seirbhísí atá á soláthar trí Ghaeilge ag comhlachtaí poiblí sa Ghaeltacht?

Nílim. Is gá seirbhís i nGaeilge a iarraidh agus go minic níl sí ar fáil ar chor ar bith nó níl caighdeán na Gaeilge sách maith ag an mball foirne chun an gnó a dhéanamh go sásúil. Ba chóir go mbeadh gach seirbhís ar fáil do mhuintir na Gaeltachta ar an gcaighdeán céanna i nGaeilge is a bhíonn ar fáil i mBéarla in ait ar bith sa tír.

5. (b) An bhfuil leasuithe a mholfá a chuirfeadh le héifeachtacht agus le héifeachtúlacht na gcomhlachtaí poiblí sa réimse seo?

Is gá cainteoirí líofa a bhfuil scileanna eile riachtanacha acu chun a gcuid oibre a dhéanamh go sásúil a earcú agus a fhostú le deimhin a dhéanamh de go mbeadh an freastal cui ar fáil do chainteoirí dúchasacha Gaeilge agus do dhaoine a bhfuil Gaeilge

ar a dtail acu. dar liom ba chóir go mbeadh caighdeán ard Gaeilge labhartha agus scríofa ag suas le 25% den dream atá fostaithe sna seirbhísí a bhaineann le ceantair Ghaeltachta.

Forálacha eile faoin Acht

Tá forálacha eile san Acht a dhaingníonn cearta maidir le húsáid na Gaeilge san Oireachtas, sna cúirteanna agus i gcóras logainmneacha an Stáit.

6. I do thuairimse, an leor na forálacha seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?

Is leor na forálacha

Comhlachtaí poiblí faoin Acht

Cuireann an tAcht dualgas ar chomhlachtaí poiblí, atá liostaithe faoin Acht, seirbhísí a sholáthar trí Ghaeilge. Tá liosta iomlán na gcomhlachtaí poiblí faoin Acht ar fáil ag www.ahg.gov.ie.

Tá na comhlachtaí poiblí seo a leanas liostaithe faoin Acht – Ranna agus oifigí Rialtais, údaráis áitiúla, ollscoileanna, institiúidí tríú leibhéal eile, coistí gairmoideachais, an Garda Síochána, an tSeirbhís Chúirteanna, na Coimisinéirí Ioncaim, Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte, gníomhaireachtaí, boird & cuideachtaí Stáit eile.

7. I do thuairimse, an bhfuil liosta na gcomhlachtaí poiblí faoin Acht cuí nó an dteastaíonn leasú sa réimse seo?

Nílím cinnte, ach aon dream a fhaigheann maoiniú ón stát ba chóir go dtiocfaidís faoi Acht m.sh. Comhairle Spóirt na hÉireann.

Oifig an Choimisinéara Teanga

Is faoin Acht a bunaíodh Oifig an Choimisinéara Teanga. Is é príomhról na hOifige ná monatóireacht a dhéanamh ar chur i bhfeidhm an Achta.

8. I do thuairimse, an bhfuil cumhachtaí agus feidhmeanna na hOifige sin dóthanach nó iomarcach agus an dteastaíonn leasuithe orthu?

Ba chóir cur le cumhachtaí agus le feidhmeanna Oifig an Choimisinéara Teanga ionas gur féidir a chinntiú go gcomhlíonann comhlachtaí poiblí a ndualgais i leith na Gaeilge faoin Acht. Chuige sin ní mór neamhspleáchas na hoifige a dhaingniú agus gan í a bheith comhnasctha le hOifig an Ombudsman.

Go ginearálta

9. An bhfuil leasuithe eile a mholfá ar an Acht le cinntiú gur reachtaíocht í atá oiriúnach agus cuí dá feidhm?

Ba chóir comharthaíocht uile móide fógraí béil na gcomhlachtaí poiblí a bheith i nGaeilge amháin sa Ghaeltacht agus dátheangach sa chuid eile den tír, an Ghaeilge ar dtús/ar barr agus ar chomhéid leis an mBéarla agus ar dhath éagsúil. Ba chóir go mbeadh na comharthaí bóthair faoi chúram an Achta chomh maith le comharthaíocht de gach cineál eile.

10. Céard iad na seirbhísí trí Ghaeilge a bhfuil éileamh agat féin orthu ó chomhlachtaí poiblí nó an gceapann tú gur cheart tosaíocht a thabhairt dóibh?

Teagmháil teileafóin, suímh ghréasáin, seirbhísí eile ar líne, cuairt chuig oifig fáiltithe, cruinniú le hoifigigh agus foirmeacha a líonadh is mó a bhfuil éileamh agam féin orthu. Is iad sin na seirbhísí ar chóir tosaíocht a thabhairt dóibh dar liom.

11. Céard iad na constaicí nó na deacrachtaí a fheictear duit a bhaineann le seirbhísí ar chomhchaighdeán a sholáthar i nGaeilge ag comhlachtaí poiblí?

An chonstaic is mó na easpa baill foirne sna seirbhísí a bhfuil Gaeilge líofa ar a dtail acu agus atá in ann freastal cuí trí Ghaeilge (teileafón, oifig fáiltithe agus cruinnithe le hoifigigh go háirithe) a dhéanamh ar dhaoine a iarrann sin.

12. Céard iad na leasuithe a mholfa ar an Acht le forbairt a dhéanamh ar sheirbhísí Stáit trí Ghaeilge ar bhonn éifeachtach agus éifeachtúil ó thaobh costais de?

Tairiscint Ghníomhach, rogha soiléir agus seirbhís chuí i nGaeilge a bheith ina dtosaíochtaí agus daoine le Gaeilge a earcú chun deimhin a dhéanamh de gur féidir freastal ar phonal na Gaeilge ar a dteagmháil thosaigh le seirbhís phoiblí.